

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/211/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817209915
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7817209915.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členov senátu JUDr. Ladislava Cakociho a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom v Bratislave, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, proti žalovanému: Z. X., nar. XX.X.XXXX, bytom v X., O. I. XXXX/X, o zaplatenie 2.290,31 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 13. marca 2018 č.k. 15Csp/265/2017 - 167 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, doručенú súdu dňa 25.10.2017, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia dlžnej istiny 2.290,31 eur, úrokov v sume 151,81 eur, úrokov vo výške 1497,24 eur, úrokov vo výške 19,50 % ročne od 1.6.2017 do zaplatenia zo zostatku nesplatennej istiny, t.j. zo sumy 2.290,31 eur, úrokov z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 2.290,31 eur od 1.6.2017 do zaplatenia, poplatkov v sume 49,15 eur a náhrady trov konania, a to titulom dlhu zo zmluvy o úvere č. 6756863712 (ďalej len „úverová zmluva“), ktorú dňa 30.3.2012 uzavrel so žalovaným jeho právny predchodca Poštová banka, a.s.. Žalovanému súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré bude povinný zaplatiť žalobca s tým, že o výške náhrady trov rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie poukázal na obranu žalovaného, že žalobca nemá v spore aktívnu legitímáciu, lebo postúpenie pohľadávky na žalobcu neprebehlo v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, a je preto neplatné, keďže žalobca nepreukázal, že žalovaný bol v omeškani nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, ani že ho právny predchodca žalobcu písomne vyzval na splnenie povinnosti, ako i že označená zmluva o úvere je neplatným právnym úkonom pre absenciu zákonom stanovených podstatných náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a neprijateľné zmluvné podmienky.

3. Súd poukázal i na tvrdenie žalobcu, že v dôsledku neuhrádzania pravidelných mesačných splátok úveru vo výške 74,29 eur, pozostávajúcich zo splátky istiny a úroku vo výške 71 eur a z poplatku za poistenie úveru vo výške 3,29 eur, riadne a včas žalovaným, ktorý prestal plniť dňa 19.6.2014, právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného na možnosť predčasného splatenia úveru listom zo dňa 19.9.2014 a v súlade s článkom 6 Obchodných podmienok následne vyhlásil úver za predčasne splatný ku dňu 6.10.2014, majúc za to, že vyhlásením predčasnej splatnosti úveru sa premlčuje celý úverový vzťah naraz v jednotnej premlčacej dobe, a to odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, pričom súdu predložená výzva na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 6.10.2014, bola zároveň písomnou výzvou banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, v ktorej právny predchodca žalobcu zároveň vyjadril súhlas s prípadným splácaním dlhu v splátkach vo výške 47 eur pod stratou výhody

splátok v prípade omeškania čo i len jednej splátky, a hoci bol žalovaný do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v omeškaní viac ako 90 dní, napriek zosplatneniu úveru pohľadávku neuhradil, lebo podľa Výpisu z bankovej knihy žalovaný uhradil celkovo sumu 2.006,24 eur, ktorá suma bola započítaná vo výške 160,24 eur na poplatky účtované za upomienky pri omeškaní splátky, čiastka 1.136,31 eur bola započítaná na zmluvné úroky a úroky z omeškania a na istinu bola započítaná suma 709,69 eur.

4. Po prejednaní sporu postupom podľa ustanovenia § 180 CSP a vykonanom dokazovaní dospel súd k zisteniu, že na základe dňa 30.3.2012 uzavretej zmluvy o úvere „Dostupná pôžička“, žalobca žalovanému za úrok 19,50 % ročne a pri celkovej výške nákladov 2.061,75 eur, poskytol sumu 3.000 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal vrátiť 72 mesačnými splátkami vo výške 74,19 eur s tým, že dátum prvej úhrady bol stanovený na deň 19.4.2012 a dátum konečnej splatnosti úveru na deň 19.3.2018, pričom podľa tvrdenia žalobcu žalovaný uhradil celkovo sumu 2.006,24 eur.

5. Po právnom posúdení veci podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 1 ods. 3 písm. f), § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch“), § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 a 6, § 53 ods. 9, § 54 ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka, i vo svetle čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 a rozsudku Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quinteros a Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroanea Emilio Vinas Feliú, dospel súd prvej inštancie k záveru, že námietka žalovaného týkajúca sa nedodržania postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je dôvodná, lebo žalobca nepreukázal, že by pred zosplatnením pohľadávky postupoval podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Zo zistenia, že k výzve žalovaného na úhradu dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy s tým, že v prípade, ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy 329,83 eur, tak je veriteľ oprávnený využiť ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver za predčasne splatný, žalobca predložil poštový hárok, ale nepripojil doručenkou preukazujúcu doručenie alebo iný doklad, súd vyvodil, že nebolo preukázané doručenie výzvy žalovanému, ak k upozorneniu žalovaného na vyhlásenie predčasne splatnosti došlo dňa 19.9.2014, toto upozornenie podľa vyjadrenia žalobcu malo byť zaslané na poštovú prepravu dňa 22.9.2014, list o zosplatnení bol vyhotovený dňa 6.10.2014 a k zosplatneniu malo dôjsť dňom 6.10.2014. Dodal, že ak mal byť žalovanému doručovaný uvedený list, tak mal byť zasielaný žalovanému 22.9.2014, „a teda v žiadnom prípade pri zosplatňovaní úveru (dňa 6.10.2014) nemohla byť splnená podmienka uplynutia 15 kalendárnych dní odo dňa doručenia výzvy na zaplatenie dlžnej sumy“ a usúdil, že k predčasnej splatnosti úveru nemohlo dôjsť pred dátumom 8.10.2014. Následne uzavrel, že k platnému predčasnému zosplatneniu úveru nedošlo, nebolo tak možné pohľadávku postúpiť z Poštovej banky, a.s. na žalobcu, pričom tomuto postúpeniu nepredchádzala výzva podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, a preto pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu žalobu zamietol.

6. Konštatujúc, že podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1. mája 2014 súd ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez námietky musí prihliadať na oslabenie nároku veriteľa, vec posúdil i podľa § 100, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka, prvoinštančný súd dospel k záveru, že „pri prípadnom prihliadaní na premlčanie ex offa podľa § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, platnom a účinnom v čase rozhodovania súdu, by k premlčaniu pri aplikácii trojročnej premlčacej doby uplatnenej pohľadávky došlo v prípade, ak by k zosplatneniu úveru došlo dňa 6.10.2014, nakoľko žaloba bola podaná na súd až dňa 25.10.2017.“

7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 odsek 1, § 255 odsek 1 CSP s odôvodnením, že žalovaný bol v konaní plne úspešný, preto mu patrí právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, vo výške, o ktorej rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

8. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) CSP. Navrhol zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Napadnutý rozsudok žalobca označil predovšetkým za nepreskúmateľný. Zopakujúc znenie bodu 45, 54 a 55 odôvodnenia napadnutého rozsudku žalobca namietol, že mu nie je zrejmé, na základe akých skutočností súd uviedol, že je povinný ex offa prihliadnuť na premlčanie v zmysle § 5b zák. č. 250/2007 Z.z., o ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí pléna dňa 7.2.2018

rozhodol, že nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Poukazom na znenie § 92 ods. 8 zákona o bankách a § 565 Občianskeho zákonníka, rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Odo/1630/2005 žalobca vyjadril nesúhlas i so záverom súdu, že žalobca nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou z dôvodu, že nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Zdôraznil, že v danom prípade nedošlo k zániku zmluvy odstúpením od zmluvy, zmluva je naďalej platná a účinná, avšak žalovaný svojim konaním, resp. nekonaním stratil výhodu splátok, navyše, vyhlásením predčasnej splatnosti úveru sa premlčuje celý úverový vzťah naraz, tzn. v jednotnej premlčacej dobe, a to odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Opätovne podčiarkol, že odo dňa upozornenia žalovaného na uplatnenie postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka do dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru uplynulo 17 dní, teda viac ako zákonom stanovená 15-dňová lehota, ako i že výzva na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 6.10.2014 bola zároveň písomnou výzvou banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a žalovaný bol do dňa postúpenia pohľadávky dňa 13.6.2017 jednoznačne viac ako 90 dní v omeškaní s plnením jeho peňažného záväzku, lebo len do upozornenia na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bol žalovaný v omeškaní 123 dní.

9. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

10. Krajský súd ako odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podal žalobca v zákonnej lehote, preskúmal rozsudok podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, ako aj konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Rozsudok je potrebné zrušiť, pretože žalobca vo svojom odvolaní dôvodne namietol, že súd prvej inštancie svojim nesprávnym postupom znemožnil žalobcovi realizáciu procesných práv priznaných mu v civilnom sporovom konaní za účelom ochrany práv v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

11. Pod znemožnením uskutočnenia procesných práv strany sporu s následkom porušenia práva na spravodlivý proces je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým sa sporovej strane znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných strane v civilnom sporovom súdnom konaní za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov.

12. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava“) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch určených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí i právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. To platí aj pre výklad a používanie procesnoprávných predpisov.

13. Podľa záverov ustálenej judikatúry rozhodnutiu všeobecného súdu vo veci samej musí predchádzať jeho postup zodpovedajúci garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle príslušných ustanovení ústavy a medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, najmä garanciam obsiahnutým v princípe rovnosti zbraní a práve na kontradiktórne konanie. Všeobecné súdy v civilnom súdnom konaní nemajú poskytovať formálny či formalistický výklad a aplikáciu práva, ale majú poskytovať taký výklad a aplikáciu práva, ktorý je materiálnoú ochranou zákonnosti, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov sporových strán (por. m.m. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. februára 2012, sp. zn. 1 Cdo 48/2010).

14. Presvedčivosť odôvodnenia rozsudku znamená, že premisy uvedené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým súd na základe týchto premís dospel, sú pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, vzájomne bez rozporné a spravodlivé.

15. Súdna prax sa ustálila v závere, že nepreskúmateľný pre jeho nezrozumiteľnosť v časti aplikácie právnej normy je aj taký rozsudok, v ktorom súd poukazuje na právnu normu, ktorú na zistený skutkový stav aplikoval, avšak v inej časti rozsudku dospieva zasa k záveru, že podmienky pre aplikáciu tejto normy osvedčené neboli, resp. že boli splnené podmienky pre aplikáciu inej právnej normy.

16. K uvedenej vade došlo i v prejednávacom prípade.

17. Odvolací súd konštatuje, že argumenty prednesené v odvolaní žalobcu sú opodstatnené a je nutné s nimi súhlasiť potiaľ, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval, ak žalobu zamietol na jednej strane s odôvodnením, že je povinný ex offio prihliadnuť na premlčanie v zmysle ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, o ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí pléna dňa 7.2.2018 rozhodol, že nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ktoré stratilo účinnosť dňom vyhlásenia tohto nálezu (sp. zn. PL. ÚS 11/2016 zo 7. februára 2018) v Zbierke zákonov Slovenskej republiky č. 271/2018 Z.z., a ak na strane druhej z odôvodnenia rozsudku zároveň plynie, že súd žalobu zamietol i z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu na podanej žalobe, keď pritom súd usúdil, že žalobca nepreukázal, že by pred zosplatnením pohľadávky postupoval podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko „v žiadnom prípade pri zosplatňovaní úveru (dňa 6.10.2014) nemohla byť splnená podmienka uplynutia 15 kalendárnych dní odo dňa doručenia výzvy na zaplatenie dlžnej sumy“, k predčasnej splatnosti úveru nemohlo dôjsť pred dátumom 8.10.2014, k platnému predčasnému zosplatneniu úveru nedošlo, a preto nebolo možné pohľadávku postúpiť z Poštovej banky, a.s. na žalobcu.

18. Súd v dôvodoch rozsudku tak jednoznačne neurčil právny dôvod, pre ktorý žalobu zamietol, lebo vo výsledku uvedené nie je zrejmé.

19. Z uvedeného rezultuje, že súd označeným nesprávnym postupom zaťažil konanie vadou, ak na jednej strane dôvodil, že boli splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorý v čase rozhodovania odvolacieho súdu stratil účinnosť, a na strane druhej dôvodil, že žalobca na podaní žaloby nie je aktívne vecne legitimovaný, ktorá vada mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie v spore. Na rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto nesprávneho postupu súdu, je preto potrebné hľadieť ako na rozporné so zásadami spravodlivého procesu, právnej istoty a predvídateľnosti práva, a už len z tohto dôvodu je nutné pristúpiť k jeho kasácii.

20. Z uvedených dôvodov odvolaciemu súdu neostávalo iné, než rozsudok zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

21. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o návrhu žalobcu na zaplatenie peňažnej pohľadávky s príslušenstvom s prihliadnutím na všetky žalobcom predložené dôkazy, vrátane posúdenia zmluvy o postúpení pohľadávok a vyporiadania sa s námietkami žalobcu prednesenými v tomto odvolacom konaní. Rozhodnutie potom súd odôvodní súd prvej inštancie v súlade s § 220 ods. 2 CSP a ustálenými zásadami súdnej praxe tak, aby z odôvodnenia rozhodnutia boli nepochybné skutkové a právne závery, ktoré vyvodil zo zisteného skutkového stavu a obsahom ktorého budú jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky vrátane námietok žalobcu v priebehu odvolacieho konania.

22. V novom rozhodnutí súd rozhodne o trovách celého konania vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).